

Fagspor 1: Det digitale sporet

I vår samtid preges samfunnsutviklingen - og dermed også kulturlivet - av stadig raskere og mer inngripende digitalisering og digital transformasjon. Kulturdeltakelse og –konsum blir i stadig større grad påvirket av den teknologiske utviklingen, og for barn og unge i dag er digital medie- og kulturbruk en integrert og naturlig del av tilværelsen. I Meld. St. 18 "Oppleve, skape, dele" settes den digitale barne- og ungdomskulturen på dagsordenen, og meldingen viser at det er behov for å utrede, samordne og styrke digitale satsinger på barne- og ungdomskulturfeltet¹. I dette ligger det også store muligheter for kulturskolen.

Gjennom koronapandemien har digitaliseringen på kulturskolefeltet skutt fart, og de aller fleste kulturskoler er i dag godt kjent med fjernundervisning, digital samhandling og ulike digitale plattformer. Samlet sett er erfaringsgrunnlaget fra en digital kulturskole nå svært omfattende, og fremover blir det avgjørende at man klarer å legge disse erfaringene til grunn for videre utvikling. God videreutvikling av digital praksis kan bidra til å skape ny og annerledes verdi for skoleslaget i fremtiden.

I Stortingsmeldingens kapittel 8 – "Ein styrkt kulturskole for framtida" – pekes det på at fjernundervisning kan bli et viktig supplement til ordinær undervisning, blant annet for å bidra til økt deltakelse. Vi vet at utfordringer knyttet til reisevei og logistikk er en barriere for deltakelse i kulturskolen i dag, og at fjernundervisning kan bidra til å bygge ned slike barrierer². Meldingen peker også på mulighetene den digitale undervisningen gir for et mer utfyllende tilbud i fordypningsprogrammet til kulturskolen, gjennom for eksempel tilgjengeliggjøring av flere lærerressurser³. Samtidig peker meldingen gjennomgående på behovet for videre utviklingsarbeid knyttet til den digitale kulturskolen.

Digital utvikling er et viktig og prioritert satsingsområde for Norsk kulturskoleråd. Kulturskolerådet har strategiområdet *digitalitet* som et av fire strategiområder i Strategi 2032, og satsingen er også forankret i ulike landstingsvedtak.

Som et ledd i satsingen på digital utvikling, ga Norsk kulturskoleråd høsten 2020 Telemarksforskning i oppdrag å gjennomføre et forskningsprosjekt for å kartlegge kulturskolefeltets erfaringer med den digitale kulturskolen under pandemien. Et viktig mål for prosjektet var også å gi feltet noen konkrete anbefalinger for det videre digitale utviklingsarbeidet. Prosjektet er nå slutført, og rapporten ble presentert av Telemarksforskning 6. mai i år.

Et hovedfunn i prosjektet er at det er behov for å utvikle en digital didaktikk for kulturskolen, bygget på de digitale verktøyenes egne premisser. En slik didaktikk må adressere de begrensninger og mulighetsrom som de digitale verktøyene representerer. Rapporten viser også at det er behov for sentral og lokal ledelse, kompetanseutvikling blant

¹ Meld. St. 18 (2020-2021): 48

² Meld. St. 18 (2020-2021): 66

³ Meld. St. 18 (2020-2021): 72

kulturskolens ansatte, planverksfesting av digital undervisning, satsing på digital infrastruktur og utvikling av kvalitetsindikatorer for digital undervisning⁴.

Et annet viktig poeng i rapporten er behovet for åpne og tilgjengelige arenaer for utviklingsarbeid, slik at debatten om digitalisering i kulturskolen blir løftet frem og settes på agendaen. For å utvikle den beste versjonen av en fremtidig digital kulturskole trengs det både optimistiske og skeptiske stemmer, og ikke minst bevissthet rundt hva optimismen og skepsisen er tuftet på⁵.

På bakgrunn av dette ønsker Norsk kulturskoleråd å løfte debatten om den digitale kulturskolen i fremtiden gjennom følgende refleksjonsspørsmål:

1) Hva slags digital kompetanse trenger ledere og lærere i fremtidens kulturskole, og hvordan kan denne kompetansen utvikles innenfor dagens utdannings- og virksomhetsrammer?

2) Hvordan kan kulturskolene utnytte potensialet i fjernundervisningsformen etter at koronapandemien opphører?

3) Hva slags pedagogisk merverdi kan digitale undervisningsformer gi? Drøft gjerne noen perspektiver i lys av fordypningsprogrammet.

4) Hvordan kan norske kommuner utvikle god digital infrastruktur for barne- og ungdomskultur, og herunder kulturskole? Her vil det være hensiktsmessig å drøfte personvern, læringsplattformer og samordning mellom sektorer og virksomheter.

5) Hva kjennetegner kvalitet i digital kulturskoleundervisning?

6) Hvilke råd kan gis til Norsk kulturskoleråd for koordinering av utviklingen av dette fagsporet videre?

⁴ Berge et. al. 2021: 46

⁵ Berge et. al. 2021: 46

Referanser:

Meld. St. 18 (2020-2021). Oppleve, skape, dele.

Kulturdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-20202021/id2839455/>

Berge, Ola K., Haugsevje, Åsne D., Eiksund, Øyvind J. (2021). *Ikke noe TikTok, digital didaktikk, takk*. (TF-rapport nr. 618).

https://www.kulturskoleradet.no/_extension/media/7911/orig/attachment/2021%20Ikke%20noe%20TikTok,%20digital%20didaktikk,%20takk%20-%20Telemarksforskning.pdf